

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

"Slogom rasta male stvari, a nesloga sve pokvari" Har. Pal.

Uredništvo i odpravništvo nalazi se: CORSIA STADION N. 12. —

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju. Priposilana se plima tiskaju po 5 novč. svaki redak. Oglas od 8 redakah stoje 60 novč. za svaki redak više 5 novč.; li ti slušaju opetovanja uz pogodbe sa upravom. Novci se šalju pošarskom napatnicom (assegno postale) Ime, prezime i najbližu poštu valja točno označiti. Komu list ne dođe na vrijeme, neka to javi udpravništvu. U otvorenu plimu, za koje se na plaća poštarina, ako se izvaju, naplaću. A reklamacije. Dopisi, se ne vraćaju ako se i ne tiskaju.

ISTRANU — NAŠA SLOGA.

za prvi dan ljeta 1884.)

Voć četrnaest ljeta kucam ti na vrata,
Da probudim te iz sna dragi moj Istrano,
Da obavijem i izvidam gradno rano
Što zlobno zadržala ih paklonska ti jata.

I pròm si mržen, gažen dò ovoga sata,
Nopùštam te i neću kroz sve tvoje dane:
Jer nòvoljnike tužno, jedno sirotino
Svedj srca moje vruće ljubi i svojata. —

Od mene no odvradaš svojog milog lica —
Znaj: Ota nòbeskòga kóí sam miljenica
Poslana s nebã, da ti slobodu donesom,
Sužanjatva ljutog s tebe okove da strosom.
Da s tvojih mutnih oči otarãm suzice
I izvojštim ti davno željone pravice. —
A. K.

*) Rokli smo u posljednjem broju (listnica Ur.), da smo primili više pjesmica za prvi broj te da ćemo nekoje tiskati. Evo jedna od tih.

Poziv na predplatu.

Pozivljemo svenaše prijatelje, da se izvole čim prije oglasiti na novu predplatu.

Predplata za inteligenciju i sve one, koje je Bog oblatije nadario, iznašati će 5 for. na godinu ili for. 2 i 50 noč. za pol god., jedino za seljake obaljena je ta ciena na godišnja for. 2. ili for. 1 za pol godine.

Novci nek se šalju administraciji „Naše Sloge“ (Corsia Stadion 12.) i to najjeftinijim putem, t. j. po štarskom napatnicom.

Ovom sgodom opominjemo jošte jednom sve

naše ljetošnje i prijašnje dužnike, da učine svoju dužnost, jer je nepošteno list primatia neplaćatiga. Koji nam ne pošalje svoje zaostatke, tomu nećemo slati u buduće lista i biti ćemo prisiljeni, predati ga sudu.

U Trstu, 9. janara 1884.
Uprava „Naše Sloge“.

Na razstanku s godinom 1883.

II.

Naši protivnici Talijani priznali su u svojem glasilu, da su se *sino morali potiti* kod posljednjih pokrajinskih izborah, da su se borili *škončivajuć se i tresuć*. Već to kaže, koli

znamenita je lanjska izborna borba koju je zametnuo naš narod protiv svojim neprijateljom i koju smo u prošlom broju u kratko naortali.

Nu ima još toga, što je vrijedno da so spomene, prije nego li se razstanemo s notom prošlom godinom.

Saborski predsjednik dr. Vidulich, u svom nastupnom govornu, sa žalostju je spomenuo žestoke izborne borbe modju pučanstvom razno narodnosti, koje su pak po njegovu mnijenju *izvana unošena*. Na prvi mah bi čovjek pomislio, da je g. predsjednik upravio te riječi na razno dotepuho iz Talije i Karnije, jer bez njih nebi moguća bila u izvanjskih obćinah istarskih nikakva narodnostna borba. Nu kad je on rekao, da se u obćo zadovoljava sa uspjehom izborah, da je većina pučanstva dokazala, da želi

uzčuvati *stoljetno uljudbenu predaj* Istre, on je dokazao, da nemisli na pripetence talijanske i krnjelske, na na Hrvate i Slovence, koji su u velikoj manjini u saboru zastupani, i jo tim rekao, da nebi bio zadovolje kad bi bilo više Hrvatah. On je priznao, što je porečko trubilo trub već prije, da je sva borba bila unšena iz Zagreba i Ljubljane. Ka to može reći jedan doktor, jedan bivodvjatnik, jedan saborski predsjednik zastupnik na carevinskom vieću, j dan muž poriekla hrvatskoga »kor da nije najka nego hrvatski govorik kojemu su valjda prve rieči hrvatske bile? Kako se to može reći o tisu ljetnih stanovnicah Istre?

Po službenih podatekih zabilježili Hrvati ni Hrvate ljeti, ima u Istri, skoro c

PODLISTAK.

UBILO GA VINO

napisao Jenjo Sisolski.

I.
U jednom od najljepših krajevah kršne Istre stoji malen gradć na mrikih klisurinah, što se koče nad modrim morem. Redimo, da se taj gradć zove Predgrada. Pred nekoliko godinah življahu u tom gradću dva trgovca, od kojih se je jedan zvao Lovro Ružić. Bio to čovjek obljubljen i štovan u celom onom kraju. O njegovom poštenju, o dobroti njegova srca nisu ljudi nikada sumnjali. Lovro rodio se u Predgradi, gdje su mu bili zakopani roditelji i djeđovi. Drugi trgovac nije bio domaći sin. Ljudi su ga zvali šlor Anselmo. Taj šlor Anselmo došao jednog dana, nezna se otkuda u Predgradu, da prodava igle, ruhoce, konao i druge sitne stvari za koje bi uzimao od ženah curje, krpe. Šlor Anselmo se nastani najposlie u Predgradi, te otvorii izprva krcmu, a kašnje i malen dućanić. Prije njegova dolzaka u Predgradi nije se znalo za tat bine, te su se i ljudi dosta nađudili, kad je jedne noći neki zilkovac pokrao apali (trafiku), ponesav sobom carski duhan i nešto malo novcakah.

U Predgradi uvuku se ljudi rano u

postelju, jer se dosta kroz dan namuče po onih svojih grebenih, pa se stoga i nikoga nevidja u krcmi šlora Anselma jedan sat poslie: Zdrave Marje. Jedne večeri čulo se u tihom gradću neobično pjevanje. Svi glasovi koji pjevahu bili su nekako suhi i promukli. Krcma šlora Anselma nije daleko od carske ceste, a taj su se bili zabavili neki mladici, koje je toga dana upisalo u vojliku. Mladi novaci došli su iz okružnoga mjesta, gdje je valjalo svudi se toga dana pred nekom mrikom gospodom, pa buduć da su kuće tih mladica bile malo podnije od Predgrade, odpotičuše oni u krcmi šlora Anselma, da si malo grio nakvase, da si srca razgraju. Nu, nije čovjek bio onda najveseliji kad pjeva, kad buć i kad lieva u sebe vino, te znamo, da nije ni tim mladicem srce u radosti toga dana pilvalo. Oni su pili i pjevali i sokolli jedan drugoga samo, da zaborave na onaj nesretni tauglika, a zabavili su se kod šlora Anselma do kasne noći, jer su znali, da će kod kuće naći ruze i naricanja i kukanje: »ah zašto sam te rodila, sinko dragi!

Mladici piju, lievaju u sebe vino kao za okladu, a šlor Anselmo donasa vrć za vrćem, pa jih sokolli i podjarija, i veli im, da su sretni, jer da će viditi svijeta u carskojslužbi, da će naučiti i ovo i ono. Šlor Anselmo malen je čovjek, crn u licu, debeo, sav rutav po prsih i po ruku. Zavratio je rukave košulje do laktã, prsa je razgalio, pa

ljuljajući se na kratkih i debelih nogu, gurao je ruke u žepove, gdje premeće srebrenove. Krcmar se znojii, namiguje mladicem i kune se, da je njegovo vino najbolje u celoj Istri, te da oni nećo takoga okusiti na carskih brodovih. Mladici ljadu, podćikuju, ma nekoi stari u Predgradi nemogu ni spavati ni Boga moliti od te buke u Anselmovo krcmã. Mato lijić, krasan momak i čvrst kao dren lieva u sebe jednu čašu za drugom. Njegove se oči kriese, lice mu je crveno kao rak, kosa mu je razkuštrana, a ocrivi jednoga prijatelja, pjeva koliko ga grio nosi. I u njegovu žepu zvonii srebro. Mato, vela ljudi, da je dobar mladici, nego da je škoda, što se odveć zaljubljuje u sladki sok trsa, u znu se, da je taj sok pravi otrov, ako nisi pametan i umjeren. Šlor Anselmo najviše šavrdã oko Mate, svako malo poplehta ga po ramenu, smiljuji mu se i kaže mu: Ti se nisi rodio, da živis medju ovimi grebeni.

Oko jedannjesta uro razstano se veseli prijatelji. Šlor Anselmo smiešio se u brk, gledajući za njimi. Bila je jasna i vdrna noć. Pun mjesec sjajio se medju zlatniti zvjezdami. More, bragovi i otoci sve se razabiralo u sjaju mjesecine što se prazabiralo u sjaju mjesecine kao zlatna i lievna morskom površinom kao zlatna i nemirna struja. S gorã se spuštao ugodan vjetrić k moru i sušio je medju granćicami maslinah i smokvah i drugoga stahja.

Mato nije hodao ravno carskom cestom

što no mu se pred očima bli se svijalã oko kukovah i gudã i potoke, nego je sve šavrdã lieva. Dugo je vremena mah mrmijao sam sobom, a najposviti. Glas mu se razlegao kuka i zamirno negdje u mrã od morem.

Sve je bilo tiho u toj i noći, sve je već bilo usnulo s samo je liepa Tonka uzdala slušujući promukli glas svo. Mate. Pod strmom stranom gorã granatimi kestenji, medju maslinami smokvami bielilo se pročelje Tonkine ku na zlatnoj mjesecini. Na pročelju te ku vilio se s daleka orn otvor, a to je otvor ran prozor, gdje se naslonii krasna Tonk da doćeka svoga Matu. Tonka sluša u glas i srce joj se steže, jer zna, da Mato i opet odveć plo, te da je oramat što se je takov mladici počeo picu.

Prestano pjevanje. Malo kašnje zač Tonka nestalne Matine korake po kameju široke putine, kojom je drla voda za velikih jesenekih daždevah.

— Mato! čaptau Tonka s prozora, ki opazii čovjeka u ojni vloske masline.

— Da, ja sam dušo ja, odgovori j Mato.

— Tibo, tibo, da ne pomomtu ga djevojka. (Nastavit će

Hrvatah i Slovenacah. Ti Hrvati tlačeni, na prošnjaku palicu spravljani, neozivajući nikakvih skoro prava, inajdući do sad u saboru samo par svojih zastupnika; želeći da jih više imadu i radeći u tu svrhu, boreći se...

Ako nisu Hrvati Istro uspjeli kod prvoga pokušaja, otrčati se za stupnika kakovih su većinu preko 20 godina imali, to oni ipak nisu...

Još nismo se razatili a godinom 1888.

DOPISI.

Iz občine pazinske početkom siječnja. Ovu dala sada neka tijšina u političkom življenju, a to me čini sluttu na veću buru, koja se pripravlja. Tu buru pripravlja tal. političko društvo za Istru...

Škoditi bi nam moglo mnogo to društvo da naš drep za križem ruke, ili čak, da pomognu zaprezi naše hrvatske ljude pod stari jaram...

Iz Koprā početkom siječnja 1884. Ujediniću se osloboditelji brojeva dijane Naše Sloga...

Neću da se nameđem; nikomu ne smuća a još manje za odvjetnika, već kanim ovim muklo razbitrići stvari u našoj kaznionici...

Godine 1874 bila je utemeljena redovita pučka škola sastojala iz dviju posebnih odjela, nalme hrvatskog i talijanskog. Svaki odjel djeli se na dva razreda.

Školu u tamlnoj dužan je pohajduiti svaki uzmlki koji nozna štiti i planiti i ako nije prekoradio 95. godinu. Iz Istra i Dalmacije...

Na avrli svake godine drža se izpiti u tamlnoj ova godina bilaju držani očišni izpiti dne 20. prosinca. Prsjednio je izpiti k. k. odvjetnik g. Urdančić...

Izpit počeo je najprije vjeroučnikom, zatim prešlo su na ditanje. Učenici dital su toli jazno i razgovratno, da su se prisutni napredku študii. Iz računstva...

Učitelj hrvatskog odjela ostava školsku dvoranu, a oni talijanskoga stupe u nju, da i oni obave izpit, koji je tekao istim redom kao i hrvatski.

Dotad mi je, da je obostojala i prije škola u tamlnoj, nu neznam kakvimi se je uspjehom podučavalo; toliko je poznato, da su prije g. 1874. podučavali u toj školi i nekoi uzmlki. Neko vrijeme pohajduili su talijansku školu tamlnjari iz Istre i Dalmacije...

Kojemu od štitaljah činit će so suvišnim i suboparnim ovo nabrajanje zdravoslovnih ustanovah u rimeko doba, al' ako pomislimo, da su u modernom Beču prije malo godina typhus i ostale kužne bolesti nezredivo stiah pučanstvu...

maolje, koji su znali samo onaj koji nešto tajlanaku, nu odposle vladaju zavodom sadašnje k. k. oblasti, nemogu se u to-m potuđiti uzici sljavanjake krvi, da njim se krivica čini.

U tom pogledu učinilo se do godine 1879. u kaznionici veoma malo. U obšć nered i nezadovoljstvo, nije se moglo čekivati, da bude i u tom naprotku.

Učinilo se do godine 1879. u kaznionici veoma malo. U obšć nered i nezadovoljstvo, nije se moglo čekivati, da bude i u tom naprotku. Radilo se dugo i prije u kaznionici i sama vlada podupirala je izdatno taj rad, nu g. 1879. naša je novi ravnatelj 68.000 for. duga, koje je vlada izbrojila u ime podpore sa maršerij, koji se u kaznionici izdajivao.

Učinilo se do godine 1879. u kaznionici veoma malo. U obšć nered i nezadovoljstvo, nije se moglo čekivati, da bude i u tom naprotku.

Učinilo se do godine 1879. u kaznionici veoma malo. U obšć nered i nezadovoljstvo, nije se moglo čekivati, da bude i u tom naprotku.

Učinilo se do godine 1879. u kaznionici veoma malo. U obšć nered i nezadovoljstvo, nije se moglo čekivati, da bude i u tom naprotku.

Učinilo se do godine 1879. u kaznionici veoma malo. U obšć nered i nezadovoljstvo, nije se moglo čekivati, da bude i u tom naprotku.

Učinilo se do godine 1879. u kaznionici veoma malo. U obšć nered i nezadovoljstvo, nije se moglo čekivati, da bude i u tom naprotku.

Povjest i razvitiak zdravoslovja (Higijena) kod starih narodah, piše dr. Frane Mandić.

Njegovanje i usavršivanje tijela bijaše glavnom zadacom svakog Grka, pa ako i nisu pohajdui Bog zna kakovu važnost na kupelji, kao Rimljani iz bojanju, da ne oslaba i (da se nerazumaž) vidljivo u njih tielovj. žub (gimnastiku) u najvećem izvici.

Neda se akoro vjerovat, koliko je mdrac Aristoteles važnih knjigah o zdravoslovju napisah; njegova djela o zdravju škodljivom položaju gradovah; o vojli i zraku; o različi vode za pice i za ostali porukah mogu se i sa modernimi zdravoslovnimi knjigami natjecati.

Rim nije se više pokazivao u kaznlštlh (arabih) da si telo vježba i svojim se jačačom gida, već se zastarjeli, okomljeni Rim požudno nastojahu gdje so robovi i hortoci (gladiatori) među sobom bore i nedužnu krv proljavaju.

Izmđu rimskih splitseljah izučio se povjestničari: Celsus, C. Plinius i Galen, koji su nečuvenom posjanošću grnja-nim dokazivali, da umjerenosti to izbija-vanju bolestih veću važnost dali valju, nego li poznavanju same bolesti, liečenju iste, i samim liekovom.

Čitanje i kupanje smatrali su Rimljani prvom i glavnom pogodnom čovjeka zdravim i čistim uzdat: »Nit znađe čitat nisi pilita« (Nego literas didici et nate) pokazivao bi Rimljanin poru-geljivo pristom na neznanicu.

U doba cara Justinijana nalazimo u Rimu 845 javnih i privatnih kupalištah i 4832 velikih sahranilištah (Basilija) za vodu u koju je 14. početkom vodovodaht učinilo. Cur Augustus imenova posebnoga nadzornika vodah (curator aquarum). Kanalizacija (clonca maxima), tj. podzemni cjevi Trajanijeva Prisca kojima su ljudaki...

izmet iz gruda u reku Tiber izvažali, jest jedno od najvrsenjih izumah rimske kulture; pokopališta moradoše biti izvan zlatnah gradskih; nadziranje mesa, pšenice i kruba (medles cereales) najvećoj strogosti podvrženo.

Kojemu od štitaljah činit će so suvišnim i suboparnim ovo nabrajanje zdravoslovnih ustanovah u rimeko doba, al' ako pomislimo, da su u modernom Beču prije malo godina typhus i ostale kužne bolesti nezredivo stiah pučanstvu...

Držao sam za potrebno već na početku izaknuti priznati važnost i zanimaj zdravoslovja kod starih narodah, za činas završivati u takavi vratit se, opet na isti gradmet, na pojedini nalme poglavju modernog zdravoslovja, koja će, nadam se, štitaljah, u većoj mjeri zahimati nego li ovaj suboparan uvod.

Néma saha hvala obziru predpstatljenih ni nemirah ni sukobah između tamlničarah i nadzornikah jer se svatko koji oštrog i pravednog postupka poglavah; Imao bi vam još kojšta reči o čudaralnom i zdravoslovnim stanju u kopurskoj kaznionici, nu to ostavjam za drugu put.

Iz Koprā Početkom siječnja.

Čitatelji »Naše Sloga« znadu, da u Koprū već nekoliko godina štitalnica obštioj. Nije mnogobrojna ni ima Bog zna kako sjajna življenja. Ipak ima zavilnlak.

Čitatelji »Naše Sloga« znadu, da u Koprū već nekoliko godina štitalnica obštioj. Nije mnogobrojna ni ima Bog zna kako sjajna življenja. Ipak ima zavilnlak.

Dne 23. p. m. imala je štitalnica, svoja godišnja skupština. Svoja izvješća; štjaj su tajnk i blagajnik, izabrao se novi odbor i odlučio o novinah koje se imva držali. Spomenulo se, da nema društvo

u ovom življenju nikakva sjača, ali da ima svojo znanost, da je za nas neobhodno potrebita.

Prijateljski smo se sastajali, bratimski razgovarali, štiti i poznavali se što u družbeno, sobi samoj što se, izletel. Naradovolni smo se českomu narodu kad je otvarao svoje velenbo kazališče. Sabrali smo lepa svotiu i poslali ju uredniku »Sloga« u Celovcu, da stanoviti broji iztiskava svoga lista našoj zapuščenj bradi u Koruško pošlje. Odzvali smo se po svojih silah prerano umrlo rodoljubu Franu Ravniku, hvšemmu členu družva tim, da smo mu na grobu v Korci odhiesi vieno; i pomogli mu se za dušo. Reklo se takodjer, da u zapadnoj Istri t. j. u Pulji situonca obstoje, i da se jutecajem godine ustrojijo sitonca u aredi Istri, u Linduru, koju se je u skupščini svedeno pozdravilo. Iz blagajnikova izvešča razubiramo, da družvo neima nikakvih dugovah, da ima štapačo i vsika i da je broj članovah u novije vreme naraslo.

Bilo jih u buduče još više.

Iz Vojnjanskog kotara početkom siječnja.

Zdravo Slogo naša buduća! Četrnaesta već iztekla godina, što naš siromašni ali dobročudni narod opri zabava. I pouke iz tvojih stupacah. Vjerna zamislil svojih utemeljiteljah nosila ih visoko atleg, koga su ti oni povjerili. Stieg je taj kriz, ja na krizu zadržava hrvatskoga roda. Vjera i dom tvoja je gese i cilj tvoga rada; za vjeru i za dom proteklo je hrvatske krvi na rieke; za vjeru i za dom plamti svako živo hrvatsko srce. Nije za doma čudo što se oko tebi kupi sve, što neće više tješiti, ali da ma hrvatsku zemlju i njegovu prava gazu, onu zemlju, koju Hrvat svojim potom zaleva, onu prava, što su mu Bogom i zakonom zajamčena. Bili »Slogo« unapred naš katemoroni narod onim zakonici i onom vatrom kako bi do sad; nosi lud pravljete i u najzabijah njegovu kolibicu, uhl ga, da naša prava od nikog, nesitaje, vap odpravde i od našeg mara.

A Tebi neka, lebdje pred očima one rieči našeg pjesnika:

Mi pitamo i Bog pita svoje,
Tko je junak u na odpor štiti
Gdje ustaju dca; Bog i Hrvat!

Napokon naš kotar dobio je svoga sudca, u osobl gospod. Ambroza Flegara. Mnogo se je u njemu pisalo prije, nekoga predmetstju, a nešto i poslije. Najviše je je iztak u Istri. Ona ga nije žöllja ližuju, ni kao našeg kandidata za porački sabor, niti ala, alra, vester, naturo, kao sudca. Ipak gošp. Flegar bio je preimiešen. Ova ju je vjest sprva prenetela, ali on se je brao snašli. Poručila je panskivlston (Bože moj) još ima ljudi, koji ovom rohom trguju; da nek namisla, da su Flegarom zadobili sredstvo za svoje stranačko svrhe. Ovo nas je sjetilo, one priče o oliganu, komu je, sjedečemu na grmoluč, pala šestion; on digne kamen da dohvati šestion, a šestion padne još dublje, digne drugi, četvrti kumen, ali zaludu, šestion se je sve dublje u grmoluč guhilo. Napokon mu dosadi taj posao i reče: eh nek, mi bude za halnino kušu. Tako po prišli rekla je i Istrica, kad je uvidila, da njezino držanje ne prišči, da se pravica vrši. Mi namno pitati niti da nam datu Petro, niti da nam nedadu Puria. Zadržali smo za kotar, gdje su Hrvati u vadinu, ne sreditu za stranačko svrhe, već sudca, koj vzik te vadiu razumje i znađa. Hrvati vojnjanskoga kotara prestali su biti negodahći slabivci koji su se kluužili i ruke ljubili svojim tlačiteljah. Oni znaju, da ih je Bog nadario lepm i bogatim jezikom, da sa tim jezikom upravlja jedan dio carstva, da se u njem pišu svakojake zasustavne knjige, da njim zakon dopušta, služiti se tim jezikom kad su u i kod drugih oblastih, pa neće više trpiti, da njim se drugi koji jezik nameće, da se drugomu dije preiustot, a njihov, da se zabaveja. Za to su oni žellili, da njim se dade čovjeka, koj će razumiti njih, a oni njega, komu neće trebati, da dozivlje jedinu ženu ili slugu, da bude tumačem njihovih rieših. Hvala carevom ministru on nam je poslao čovjeka po našoj želji, i mi smo zadovoljni. Za Trnovcem smo tugovali i kazivali: ni ga bilo sudca, ta je Trnovce. Kad se budemo morali od g. Flegara djeht — nedaj Bog toll brzo — mi ćemo nadamo se i o njemu kazati: bio mi nasleduk takovje.

Karnica u dolnoj Istri dne 6. januara.

Da ima kod nas ljudi, kojim je tuđinstina izplia mozak i otrovala srce, neka bude dokazom sljedeći slučaj. Mi imamo za delegata Jakova Skabića, sina hrvatske majke, koji nosi blea paca kako i mi drugi. Počeo sa gospodinom špešnje zobat pa zamrzo sve, što se hrvatskom kralji. Otvije imamo svoju hrvatsku školu. Po se nije mililo našemu zagaru. Lanjske je godine u sjelnicu vodnjanskaj, koji na našu nesreću i nam, započela. Predložio, da se u Karniči hrvatska škola zamijeni talijanskom. Pred nekolicu dana dohjele, neka žena od svojega muža hrvatsko pismo te ide k delegatu, da joj ga pročita. On pogleda list, vidi da je hrvatski pisan i bacit ga u kraj

rekav ženi: kažeš mi za nekog talijanski piše. Žena na zlom glasu, vrat onu, koja je na dobru glasu, jer njoj ova, svojim ponašanjem kaže, kolika je njena sramota. Benevrekar Jakob Skabić ljubi se na onog dobrog čovjeka, koj svojoj ženi hrvatski piše, jer vidi, da ima još ljudi, koji nisu Talijanu dušu prodali. Kraljani šuvajte se, jer je poturica gorl od Turčina.

Maričana na dan sv. trih kraljah.

Ovih danah bilo je kod nas izabrano obdinsko upraviteljstvo. Bili su izabrani oni, koje je žello vodnjanski munitcipij — daleko mu bila kuća od nas! To nas je dolata, začudilo, da su se vriedni Maričanci dali ovaj put zavesti, ali nas je još više začudilo, da je gošp. Pavlišić sin Dalmatac, te koljevke hrvatskih kraljah, ovaj put radio u prilog vodnjanske gospode; snjom se, vozikao. Neznamo, da li je već leđa skuhana.

Iz Puljskog kotara.

Ljep je taj opjevani liberalizam, naš bratče Talijanih! Nakon duge stanke uprava puljske obdine vraća se puku u ruke. I pravo je, jer skrbništvo nije nikad nigdje najboljim plodom upodilo. Ako ne nije htjelo, da to skrbništvo i nadalje traje, morale su se stranke složiti. I to je pravo, ali nije pravo, da se Hrvatima koji ima u puljskoj ludanjskoj obdini, vadina, daju dva samo zastupnika i to još dvojica koja je poslušna svakom migu naše gospode. *Talijan se prako naših glasah rukuje sa Njemcem sa naš tator.* Braćo puljskog kotara: sudite na oprezu i pameti!

POGLED PO SVIETU.
U Trstu 9. januara 1884.

Dne 22. t. m. otvara se iznova nakon božićnih blagdanah carevinske vieće u Beču. Ovo zasjedanje biti će odmah na početku osobito zanimivo a valjda i burno jer dolazi na dnovni red predlog zastupnika Wurabranda za državnom jeziku. On i njegovu drugovi t. j. njemačka lievica, predlažu, da se zakonom priznade njemački jezik za državni jezik. Večina u carevinskom vieću oprieti će se tomu predlogu i nedamo se pouzdano, da će biti zabačen jer nebi bilo pravédno, da postane njemački jezik državnim u državi, koju ne sadinjivaju sami Niemoi, u državi u kojoj živi Slavenah i drugih nar. i njih mnogo više nego li Niemacah, Niemoi lievičari osvjedočeni su, da će njihov predlog podloči, nu njim je stalo do toga, da pravo vladu i vodini u carevinskom vieću neprilike to da se oni dočepaju vlade, koju nisu bili kadri u svoje vrieme rukovoditi i uzdržati.

Na mlado ljeto dne je hrvatski sabor običnu sjednicu, u kojoj bijaše porazičajnoga medju članova sabora osnova o privremonom proracunu. Osim toga bijaše pročitano pismo bacovo kojim javlja saboru, da je Njeg. i Veličanstvo kralji ručnim pismom od 25 decembra nekadašnjua vojua Krajina, sjedinjenju god. 1881. sa kraljevinom Hrvatskom, dokinju ter bana dignuo, sa štasti kraljevskog povjerenika. To je posljednji kamen u velikom i trudnom djelu sjedinjenja Krajine sa kraljevinom Hrvatskom. Od toga dana prestala je Krajina biti nešto iznimnoga; ona imada odsada svoga ustavnoga hrvatskoga bana te je nerazdrživo spojena sa svojom maticom. Dao Bog bio taj povjestnički korak sretan za pojedine dielove i za cielnu!

Razprava o privremonom proracunu u hrvatskom saboru bijaše vrlo živahna. Opozicija poslala je u govornički boj svoje najbolje silu nu ni vladina stranka nije držala ruke u žepu. Odber jedanaestorice, odabran od hrvatskoga sabora, da vieća o predlogu zastupnika Dra. Vojnovića t. j. ob uknučaju ustava u Hrvatskoj prigodom posljednjih nemirah, radi marljivo. Sve stranke, zastupane u tom odбору; složane su u tome, da je bio hrvatski ustav povriedjen i da nije smio biti izmijenju kraljev. komesar, jer da

kako bana i nije bilo, zastupao ga je njegov zamjenik t. j. predstavnik nutarnjih poslanah. Jučer se obavila u Rimu izvanredna, svečanost. Prenesli su nime kosti slavnog talijanskog kralja Viktora Emanuela u Panteon.

Kao, što smo kazali posljednji put, da imade nađe, da će se razmirica između Francužke i Kine mirno riješiti, javlja se sada, da je kinziški poslanik Tseng dobio naputak od svoje vlade, da je Kina zadovoljna ako Englezka u toj razmirici posreduje. Novino pišje, da se je sv. Otac veoma pohvalno izrazio o njemačkom carevišu, pa da se nada, da će se crkveno pitanje u Njemačkoj do mala na korist kat. crkve riješiti.

Narodna bugarska skupština (sobranie) bijaše dne 1. t. m. pristojnim govornom zatvorena.

Franina i Jurina.

Je. Blit je Jure šel kako se naša »Sloga« ovo leto po Istroj razdella.?
Jur. Dobro je! Ma se pita: su-je tojelti dejense za plaću kako i sve druge po celem svete, ali su šle onako s pod ruki, ali kako oni govore: a maka.
Je. Blit će sigurno to drugo, zaš je bilo pulj nas, teh fojet i za praščiti pihat; kigod je otel i kolikod je otel jih je dobiti još su mu trebada zahvaliti ako ju je zel.
Jur. Ma mane nepijaža jako ono ča se samo ponuja, osobito ako je ženakoga spoln; ter znaš ča misliš reč . . . .
Je. Hal! Bože moj, sakakoh nas je za svete. Kegu ter koga i takova plažaju; nego man gre druga poglave; ki vra- nič to gospoda ve Poređe tolkih bečl taneč, da moru tega toliko razdavati.
Jur. Ja i da znaju živina govorit bi nam šagod morda koza povedala, ali ovako niš imana niš tebe.
Je. Tako i tu valja onista; ostrlic koze runo pak atoril krenju kožu.
Jur. Franino moj, johl katoch in onoj kučo va koj ni pravega gospodarestva

Je. Kad si se Franino, 29. martinščuku izkroč u Rabcu, kamo si bil s vnjoporino dobat, zaš si onda pošal merit Ripantu, kako nekakav jometa?
Je. A vadlja sam se, s gosp. Potezuličam, onim školnikom.
Je. Zaš si se vadlja?
Je. Vadlja sam se, da ču, ja, Franina atpiti va svetonodoljsku plovaniju pet plovanji; hočeš li na poreščini, hočeš li na puljščini.
Je. Vidim, da al fina glavica; samo bil ja rado znati, koje su te plovanije, ko zauzimaju toliko prostora koliko sama svetonodoljska, pak da su jedna kraj druge?
Je. Vidiš, na poreščini je tih pet plovanji, ko broje i manje puka kraljanskoga od svetonodoljske, pak ipak ima svaka avoga plovana (broj pa prete); jedna Rakotole, druga Karolja, treta Novaci. Četrta sv. Nedilja u Labineci, peta Bača. — A na puljščini (broj opet, na prete); Promonura, Medulu, Ližnjan, Šišan i Pomer. Prve četiri od ovih na puljščini ima svaka svoga plovana, a valjnia ima administratora.
Je. Dakle, polag tega računa imati će svetonodoljska plovanija pet popi.
Je. Drugi li, već su tri miseci, da svetonodoljska nelma niti jednoga hipon, kako mu to neki govore, i va četiri leta su se već četiri popi promenili.
Je. Tako se valjda u svetonodoljskoj plovaniji činil niti ne zakone, niti se računa, niti najiraju?
Je. Zakone jih popi u Plominu, a kat se račuju nose jih kralji ponajviše u Lubin.
Je. A, ki jih izpovjida i pričesuje, kad su na sret holti?
A. Jedini; aš upraj oni dan, kad sam je Ripantu merit, umri je. Domao neki s Tleč, kako blago, brez popa, kako to učeni ljudi govore: sine lux, sine orux i sine comedere Deus.

Jur. Ter tako po živinski umiru i va Pull i po drugih većih gradovih.
Je. Istina je, da ki put zovu popa, a ki put opet ne zovu.
(Dalje aliied).

Različite viesti.

Čarški dar. Njeg. Vel. car i kralj drovao je iz svoje privatne blagajne 200 for. za popravak župne crkve u Volvskom. **Priznanje kod zasjedanja poračak.** Vrhovno sudiste u Trstu odlučilo je, da imadu odsada unapred zasjedati Istarske i tričanske porote. (Rovinj i Trst) mjeseca febrara, maja, agusta i novembra.

Krekodilske suze lije dopisnik tele »Istria« u njezinom broju od 5. januara pišu o poslednjih izborih u obdini Vršjanskaj. Izbori su izplali onako kako je Bog volio, a ma mrešt (trast) Italijanski; taj narod je namaran, nije došao na izbore a oni koji su došli odabrali su dvojicu popovah, (potari jih sviel kriz) za svoje zastupnike. Nu nije talijanku pučanstvo Istre tako bezvjerko, da bi se ono zgražulo nad izborom dvojice popovah u ma koje zastupstvo, a nije močta takav niti sam dopisnik g. M. nu njega boli što su ti popovi »stupovi buduće velike Slavije« što nisu renegali, izdajice svoga roda; njega pače što ta dvojica ljudi svoj rod, što njim narodu više vjeruju nego talijanskim kraljanom. G. dopisnik M., dohvridna kakav je, nebi se zalato srdio, da je i deset popovah u obdinskom zastupstvu u Vršjanu ali ti nebi smjeli pisati »papa« niti na svojih niti na tuđih imenih, ti nebi smjeli biti stupovi velike Slavije već velike Italije; popovah koji na talijanski izbornih banketi drže vatrene govore, kako je ovo talijanska porakraja jer samo Talijani napućeni; popovah — slavenskijh izrodah — koji za zdjelu leđe prolaju sebe i povjeren jim puk. Takovih li vam se htjelo popovah u vršnjansko — pa i u ostala obdinska — zastupstvu u porakraji, da izumoznete mrženomu »Pape« šim prije zapjevati »de profundis« nad grobom. Nije vam do slobodomnih načelah, niste vi proti popovom, ta talijanski ližete akute i kopoljena, već hočete pošto pošto, da svuda iztlenite naše svećenike, da puk lišite dovitih mu pastirah da za tat među njim gospodariše kano vuci u stadu koje nelma čuvara; ali još živi stari Bog, još imade mrva pravilo; i zakona na svietu.

Dr. Ivan Manziar. Iz Kopra doznajemo, da je tamo umro dne 12. decembra dr. Ivan Manziar prošle duge i teške bolesti. Dne 15. teškoga mjeseca bio mu je pogreb, kakva Kopar malo kad vlijda. Prisustvovala su sve oblasti, mnogo pučanstva, a bilo je i gospode iz Pirana, Bujah i drugud. Jedan gradski starelina nosio je vlenac kojega je pokojniku prikazala »Patrica. Drugih više, i načelnici, držali su po stranah orse trakove. Našeškn Dr. Gambini držao mu je na izlazu iz grada oproštaj, patriotičan govor, u kojem je pozivao sugrađane osobito mladije, da pokojnika aliđe u njegovih nazorih i djelovanju. Dr. Manziar bio je Talijan, ali pošten Talijan, pak su ga cenili neseamo Talijani nego i Slaveni, koji su ga poznavali.

Potukli se cigani u Volvskom. Četa ciganah muzičkah nastanila se bila u dražestnoj Opatiji kraj Volvskoga i pošto su već svim Opatijem okupili ušesa od silnog aviranja i bubnjanja, odputili se četa put Volvskoga; da i one sretneke odobrovolji rajskimi svojimi zvukovi; Na putu is Opatije u Volvsko, opazi jedan od ciganah, mi čemo ga nazvati Metelja, da mu nam ženam nelma Helene, najlišepe njihovih krasočeah. Še četa uzubni kad se ovičidošice, da nelaj nije prevartio, i svi amučeni i tražili krunu liepog njihovog družu na jednom, et srečel Helena in crvunu i zupuhna pokuše na vrh Približiv sa Helena, zapita ju Mene je bila i što je radlja? Ona mu od da su joj u jednoj baraki dali neč pa da je zato zgožtala. Nu Menel tvojno vjervovno te stao butinom ud liepomal nevjernoj Heleni. Na plačomnice razdvojio se draživo, polovica za nju, polovica proti njoj, i sve se antio luputi i vikati, da se čulo i u Opatiji u Volvskom. — Pošto je svatko nešto dobio a nešto dao, izmiri se sve. — Primirje meljutim nije dugo trajalo, jer se na Volvskom tučnja nastavila još začka dok nije gošp. Raljič, volski načelnik, pomoću žandarah mir učinio, zatvoriv evi štoreko pobjeglo.

Rovinjski proces proti porečkoj »Istri« radi uvrede poštenja, gg. Semeliča, Velniča i Mikšiče biti će sada razpravljan kod vrhovnoga suda u Beču dne 28. t. mjeseca.

Odvjetnici ili advokati. Zanimal ča koga od naših tlačiteljah, ako spomenemo da je u gradu Beču sa predgrađi 597 odvjetnikah, dočim u dieg provinciji dolnje Austrije ima ih samo 120. U gradu Trstu ima ih 60. U Istri su dva sudbena kotara, koji nemaju nijednoga advokata a ta su: *Podgrad i Buai.*

Objava.

Ponizno podpisani časti se uljudno obavijesti sl. p. n. občinstvu i c. k. posadi u Trstu, da je otvorio opet dne 24. novembra već odavna poznatu, sada posve obnovljenu gostionu:

„Buon Pastore“

a vinočijem (Osteria e Bottigliaria). s to na vlastiti račun. Sobe po 80 nov. i više.

Istodobno obznajuju podpisani, da imade na skladištu najboljeg stolnog i za butilje vina i vinarškoga istarskoga društva u Poreču, kao takodjer ovdajnje, na daleko poznate vrldo Emilio Bouillon, sva ta vina prodaje po najnižih cijenah.

S poštanjem

G. Hochwind.

Skladište svakovrstnih čavlah i čavličah za živinu, posloto podkove i druge ručne železine;

Petar Podgornik,

u Sezani

preporuča se svim trgovcem u gradovima i na selu za mnogobrojnu narudbu te obećuju, da će poslužiti robu prve vrste po najnižoj cieni. Na zahtjev pošilje cieni.

3-1

Bez ove obranbene znamke, zakonom štetene, imade se taj lek po dr. Malluca smatrati kano padjelan

Cvijet proti trzanju,

po dr. Malluca

je odlučno najbolji lek proti kostobolli i reumatizmu, trzanju po udih, bolosti u krizu i živcu, otokih, utrdniti kuitu udom itd.; ako se cabi i kratko vrijeme prestane posvama trzanju, što dokazuje množina zahvalnica. Traži se samo scet i obramb. znakma! proti trzanju po dr. Malluca uz priloženo oznajenje; f. staklenica 50 nov.

Gospodinu J. pl. Trnkoczyju, likaruu u Ljubljani.

Zahvala.

Moja je majka od kostobolje na nogi silno trpila i razno domaće lekove bezuspešno rabila. Pošto se je jako bolela što kralje sva vrbena pogođivala a ona nije krozi više danah vju na nogu stati mogla, sjela se na vrh dr. Mallicka kostobolji leka za 50 nov. te si ga odmah naručim. I u istinu imao je čuda i uspeh da se je majka nakon što ga je kratko vrijeme upotrebljavala posve težkih bolih oslobodila. Punim osvjedočenjem plaćajem dte dr. Mallicka kostoboljni oviet kano izvrsnat lek to svakomu bolestniku u silnoj bolosti preporučam. Vašoj blagorodnosti izričem pako najsrdačnije hvatu; svim štovanjem.

Frano Jur,

posjednik u Smarju kod Celja.

Paninsk- hanski sirop kranški,

izvrsnat proti kašlju, hripavici, vrtobolji, pranoj i plućnoj bolosti; i staklenica 66 nov. Koristilji nego li svi u trgovini se natučeti siropi.

Krv čisteće krunčice o. kr. priv., nabi enjele unijednom gospodarstvu mjanjkat; one su već tisuć puta pomogla kad je čovjek zatvoren, kod glavobolje, kad su utrdnivila udu, pokvaren žoludac, kod jetrnijih i tubrežnih bolostih; u skatulah 31 nov., jednu zamotak sa 6 skatulah i for. 3 novs, Krazilije se samo jedan zamotak.

Gori navedene spješnilštce, koje su mnogoljetnom iskustvom kano saslihe uspješne pripoznate; imade uvlete štate u zalogi i raspoštilja odmah poštarskim poučejem.

Likarna Jul. pl. Trnkoczy-ja „pri samorogu“ u Ljubljani. Mesni trg. br. 4.

Kako se lepi porculansko posuđe, koje se slučajno razbije, poučava nas „Gospodarski Poučnik“:

Uzmi jedan dip kozjeg sira, i 3 djela vapna što prvo pogašena, pa umjesti sve skupa u teatlo, ovim zamaži rubove popularnih komadah, spoj ih skupa, izgadi, pa gotov posao. Posudje ovakovim klatom shlopljeno možeb stavljat na vntru, držat unj vodu, pa se ho će razlietiti.

Javna zahvala.

Mnogi prijatelji i znanci poželiše mi plemenito bretan početak govine. Narativali su mi se neki i u ime građu Poreču. Nemogućim svim poslohtce odgovoriti, zahvaljujući se ovim putem i uvjeravam svih, dakle i šestitare iz Poreča, da svako dobro, koje oni meni žele, želim i ja njim. Volosko G. Janara 1884.

Matko Laginja.

Listnica uredništva
G. F. Š. Bačve. Vaše brojeve poslali nam natrag jer da neznaju gdje su Brilve u Istri (I). Pak se pomozite? Odpremlimo Vam iste brojeve, na čast našim sl. poštarskim uredom!

Paliti predbroj za svu tehničuđ. 1884.
Gg. M. T., Novaljo; M. Š., Zagreb; J. H., Jaska; M. H., Dlakovo; H. H., Zupanja; T. G., Zagreb; G. P., Poreč; A. V., Zagreb; Dr. V., Zagreb; Dr. A. E., Zagreb; F. K., Truške; M. K., Kopar; R. V., Kostav; F. Š., Bačve; J. B., Labin; B. S., Novi; A. S., Rikta; J. T., Zagreb; P. D., Baška; J. V., Čorovlje; M. S., Zumberak; I. R., M. L., O. Č., O. P., M. M., svi u Sinjovinu; M. S., Pazin; J. J., Rukovno; J. F., Sušnjavlen; F. S., Rukavac; Dr. V. M., Finkirton; J. Ž., Punat; G. Č., Unije; Narodna diktionela, Split; T. D., Selca.

(Sledi.)

Lucrijski brojevi.

6. Janara.
Trst: 24 51 40 44 02.
Budapost: 25 16 77 24 40.
9. Janara:
Prag: 35 88 42 31 50
Lavov: 26 66 18 69 62
Hermanstadt: 20 28 14 79 27

Objava.

Podpisani časti se obznantli, da je ovlašten prodavati od prvoga sriemskog ilon. vinarškog društva u loku glusovito sriemsko vino u bačvah i butiljah, kao i na svih avlatskih izložbah odlikovanu šljivovicu.

Istodobno razpčinu na valiko i malo izvrsnat, sa zlatnoinu koljonom na tršćanskoj izložbi nagrađjan sir (ta krunje Ca 1 1/4, Kilo) od g. profa Jos. Draskovića u Blagru, izvršavajuć narudbu po najnižih cijenah.

G. Vučković,
(via S. Caterina 2. u Trstu).

Prosta i fina roba!

Vrlo cieni i cieni cieni

PETAR SKAREL

krejac u 53. Mateju kod Kazi za preporuđa P. n. občinstvu u okolici svoju prodaju muške robe na metar i ušivenu.

Odjeća iz crnog tu- skina 23 for. - nvd.

Odjeća iz štice 13-23 - - -

Hlače iz modroga plava 1 - 50 -

Osime toga ima robe svake vrste. Ako odjeća nestoji dobro, prima ju natrag bez prigovora.

Prosta i fina roba!

Trgovina finih jestvinah

Antona Paparotti u Trstu

šilje uz poštansko pouzede u paketićih od 5 kilan franko i brez svakoga troška vozarine i mitnice (dacije) prekomorskih jestvinah, konservah, finih domaćih i tudjih kano i prave šljivovice hrvatske.

Poveće narudbe biti će odpremljene iz skladišta po najnižih cijenah. Na zahtjev šalje se cieniak bezplatno.

Književne vesti.

Hrvatske vile izašao je osmi zvezak s ovim sadržajem: „Pod jabaničom“, pripoviest iz knjiškoga života (konac). — Božidna pjesma, od Augusta Harambašića. — Šešiti sud i razprava, napisao N. Gegoj, prevoe. N. D. — Romanz Rusane za sopran u pratnju glasnice iz opere „Milavje“, Rieči od dr. F. Markovića. Uglashio IV. pl. Zajci. — Mladine česki napisao F. Herjtes, prevoe I. S. — „Critica“ N. Kokotovića. IV. Na badnjak. — „Milević“, Napisno Desiderius (nastavak). — Listak. — Silke su o ve: Bas-relief Ivana Rendića. Izvor: Vltave u Českoj Sumavi. Fridrik Falaški u čas hitko hjeleorske.

Vienac. Poslednji broj Vienca izašao je sa sileditim sadržajem: Baha Marja; Pjesme J. Kovara; Drvna klara; Sretan tad bi... Zadnji dan škole; Hodoimo li naturalizam; Savjesti ili savjesje, poviest ili povijest? Listak Silke; Franjo pl. Suppé; Prvo ljubavno pismo (Silke E. Fontana). — Počamši od mjeseca slijedja 1884. izašli će u Zagrebu u mjesječnim svazoh: — „Obča puška škola“, knjižica za učitelje, usglojštale i sve prijateljke puškog uzgoja i obuke. Svaki sveđiš stojati će 80 nov. predputu prima: Uprava lista Sv. Cecilije u Zagrebu.

Matka Hrvatska razposlala je svoj „Koflijas za god. 1882.“, to pozvala svoje povjerenike, da nabaru prinose članovah za god. 1883. Tko to do sad učinio nije, nek se požuri, jer nabi dobro da „Matka“ uz onihk trud i napor, uz onako krasne knjižke kojimi udnja svoje predplatnike radi nomarnosti istih, nastuadi.

Trgovačke vesti.

Kava svodilj uzdržana cieni. Rto od f. 59-73; holja f. 73-97. Laguna f. 99-70. Portorico f. 94-115. Moka f. 140-125. Čuhar življe tražen, prvo Marko gotova roba od f. 27-28.50.

Ujfe obložno za jelo f. 48. — Dalmatinsko f. 46-47. Talijansko fino f. 73-88 po kakvoći. — Riža talj. f. 14-22.55; engleska f. 13-15.50. Bakar f. 24. — Petrolji čvrsto držan po 1225; u barilah: f. 12.50-18 u sand. — Mast svijeđiti prava po f. 70. — engloziu f. 68-58.50. — Slavina slabo tražena po f. 62-63. Masti od f. 3-6. Manduk, Nožići f. 6-6.50. Ljokaoi f. 80. — Grođlje Split. f. 24-25. Smokoe f. 13-15. — Graska f. 10-13. Pajsulji f. 11-15. — Leca f. 18-20. — Puna bosansko f. 100-115. Istarska f. 715-135. slabo tražena. —

Koza atrojeno f. 150-195. — Voloska suha f. 45-56. — Janjeđo 100 kom. f. 80-105. Zađje f. 84-42. Ljes slabo tražen, a cijena uzdržano. — Sieno f. 1.20-1.55. — Sljiva bosanske i hrvatska f. 24-28 življe traženo. —

Pšenica Odeska f. 9.00-11. Kukuruz vlaški f. 7. 25 do 7.50. Bavatski f. 8-8.50. Hrvatski f. 7-30. Rađ f. 7-70. Zob mađjarska f. 7-7.50. Hrvatska f. 7-30-8. Atimanska f. 6.50-7. —

Tršćanska borra: dne 7. Janara 1884. — Anstr. drž. papiri f. 70.30, isti u srebru f. 79.30-45. — Zlatna renta f. 89.85-5%, aust. renta f. 93.30. — Dionica naroina banke f. 842. — Kredit f. 391-394. — London 10. lbra Sterlina f. 120.70-121. Napotioni f. 9.50 a. kr. onkni f. 6.03. — Držav. marke f. 59.20-30. Francozko f. 47.00. —

NEUKU NAUKA.

Fodni oat (kvasina) dohva se od olupkih i ostankah voća koje obično zahucimo. Ostanci ti poljino vrieiom vodom a posadu prikrilimo kakvim pokrivalom te ju metnimo na koje tople mjesto. Za 6-8 tjednah imati ćemo najboljeg voćnog oca.

Kako ćit izličitli kiselo vino? Uzmi za svaki hektolitar vina jednu čaša pšenice, pa ju izprži (izpeč) kano i kavu. Otvaru pšenicu-saspi u uzku vrieticu od tanke tkanine. Vrieticu tiri na provazu kroz čep u bačvino, koju ćeš dobrobrano ama tamo valjati, da se vino promješa i sa pšenicom u dotolju dojde. Izpešćena pšenica ostane u vinu 2-3 ure, onda se izvuče jer je već vinu oduzela, kislost.

Da dohve vinogo nazu, prikrilju Englezi to kokosnjaka sa grojem (djubrom) iz stnje, koji se često mjenja. Svakako hit će ovdje toplina gnojja koja djeluje. Bredstovo ovo ne stoji ništa osim malo truda kojeg neće naše gospodarice sada u zmi žaliti, ta znadu najbolje sume, kako su ljudi skupi zimi, pa će njim se taj maleni trud ispo nagraditi.

Ples delavskog podpornog društva u Trstu bili će u nedelju kod zelenoh briba (Monti verde). Iprati će glasha veteranskog društva. Ulaznica za osobu 40 nov. Čiasi prihodi je namjenjen mirovinski zaklad (pens. fondu).

Ljubljanski knez nadbiškup Pogačar obolio je teško. Po najnovijih vjestih okrenula je bolest na gore, to je već providjen posljednjimi otajevši.

Dubrovačko pomorsko društvo nalazi se u likvidaciji te kao takvo vrađa dioničarom (azionisti) svake godine nekoliko na odplatu kapitala. Dionice bijahu svoje doba izdane po 200 for. nominalne vrijednosti. Dioničari dobili su prošlih godinah 60 for. na račun kapitala, a sada javlja uprava istoga društva, da će počem od 24. t. m. izplatiti opet 30 for. po svakoj dionici. Društvo imade još šest dobrih brodovah, koji jamče dioničarom, da će skoro do celoga svojega kapitala doći. Interesi dakako neka se obesse na klan.

Zakonik za Oraugoru. Čitamo u Odeskom Vjestniku: Profesor novoruskoga sveučilišta g. Bogišić savjaja gradjanski zakonik za kneževinu Oraugoru po nalogu onrogorskoga kneza Nikole. Vrstno to djelo bili će uskoro dokončano i podneseno njegovoj vlastiti knezu Nikoli.

Telegrafiske direkcije u Trstu, Zadrui, Pragu i Lavovu uklitue su početkom ove godine. Svi poslovi preneseni su na direkcije tuke, da će se sada unapred zvati: c. kr. direkcija poštah i telegrafah. U Beču bijahu te direkcije već prošle godine spojane.

Pomorske vesti.

Calmar 28. decembra. Bark austro-ugarski „Nathano“ bit će prodan na javnoj dražbi.

Pernambuco 4. Janara. Telegram iz Aracaju a javlja, da je austro-ugarski bark „Tre Cugline“, kap. Behan ostavljen na moru, jer se je užgao, a oganj nije se moglo ugusiti. Ljudi su se svi spasil.

Pul 6. Janara. Bark „Maria“ kap. Ant. Minak, o kojem smo zadnji put pisali, da se je nasukao blizu M. Lobijsja morati će izkreat svu robu, jer je nastuado. Brodolomci u g. 1883. Minuia godina bila je za brodova vrlo nesretna to je broj brodovah i ljudih, što su na moru zaglavlili, nadmašilo nesreće od g. 1883., koji je bila jedna od najgorih, što su ubilježeno u povjesti pomorska povište. Brodolomah prijavljeno je upravo 2 hiljade. Od tih potonula su na englezkoj obali 592 broda. Ljudih zaglavlilo je kod tih nesrećah 4300. Najveđa nesreća bila je promet parobrodin „Climbija“, pri kojoj je preko 500 ljudih zaglavlilo.

Kretanja austro-ugarskih brodovah u tuozemstvu i inozemstvu.

Dojedrili u Trstu: Bark Drlna kap. Kosovoić iz Turrazove; skunior Ericenkap. Marlinoić iz Rutimo.

U Novu: Demetrio, kap. Ponor, koji je odmah odjedrio u Trst.

U Senji: Sv. Stefan, kap. Grabušić iz Trsta.

U New York: Zibulon, kap. Marlinović iz Tabel-Bay.

U Cospoli: Diana, kapet. Gulvi iz Gedab.

U Tarragoni: Viganj, kap. Kovačević iz Bordinnske.

Dojedrili u New Orleans: Botritelj, kap. Trlnković iz Barbadoa.

Dojedrili u Marsilju: Arteto, kap. Serianović iz Kustondje; Rohort, kap. Murgatšić iz Rlike.

Dojedrili u Mestinu: Marietta B. kup. Sljoičević iz Marsilje.

Na prolazu.

Dungeness 5. Janara. Ljubidrag, kap. Kalafatović iz Trinidad, za Bremarhaven. J. J. Strozsmayer kap. Randić.

New York: Dvanajsti Dubrovački, kap. Bradčić za Rangov.

Fowey: Josipa M., kap. Stanghor za Rlike.

Cagliari: Mailath, kap. Peršić za S. Giovanni.

Marsilja: Oiga B., kap. Mikulčić za Marsilju.

U Odessi stoji pripravnih do 40 parobrodah, da odvažuju robu, zato su volji nizki.

Iz Braille brojajavljuje dne 4. t. mjeseca, da je Dunav podpuno smrznuo.

U Trstu bijaše dne 4. ovoga mjeseca usidrenih brodivoh na jidra 28 austro-ugarskih, 3 njemačkih, 19 grčkih, 15 talijanskih, 6 turakih. Parobrodah ili vaparoh: austro-ugarski 27, englezika 4, grčka 3, talijanska 2.

Toga dneva bijaše u tršćanskoj luci sveukupno 107 brodovah.

Izdavatelj, odgovorni urednik M. MANDIĆ.